

Zareczenie wzajemne
obszęga narodów
20/X 1791.

ZARĘCZENIE WZAJEMNE
OBOYGA NARODOW.

Prawo Dnia 20. Miesiąca
Pazdziernika Roku 1791.

Uchwalone.

KU WIECZNEJ PAMIĘCI SPRAWY
NIZET OPISANEJ.

MY STANISŁAW AUGUST z
Bożey Łaski i woli Narodu KROŁ
Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ru-
ski, Pruski, Mazowiecki, Zmudzki,
Kijowski, Wołyński, Podolski, Pod-
laski, Inflancki, Smoleński, Siewier-
ski i Czernieckiowski.

Za zgodą Panow Rad Senatu tak Du-
chownych, jako i Świeckich, oraz Posłow
Ziemskich Korony Polskiej, i Wielkiego
Xięstwa Litewskiego.

Bacząc ustawicznie na powinność Naszą ku
wspólnej Oyczyźnie swej Rzeczypospolitej

A

Pol-

Polskiej, którey wszystkie ozdoby, pożytek polspolity, a naywięcey umocnienie od niebezpieczeństwa tak wewnętrznego, jako i zewnętrznego, opatrzyć powinniśmy; mając przytym przed oczyma chwalebny, a Oboiemu Narodowi bardzo należny związek, i społeczność Aktem Unii przez Przodki Nasze potylokrotnie na wieczne czasy za wspólnym Obudwuch Narodow, tak Korony Polskiej, jako i Wielkiego Xięstwa Litewskiego zezwoleniem uczynioną i dotąd uprzeymością, a statecznością oboiey strony dzierzaną, stanowimy: Iż jako jedną powszechną, i nieoddzielną **USTAWĘ RZĄDOWĄ** całemu Państwu Naszemu, Koronie Polskiej i Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu służącą mamy, tak tymże jednym Rządem i Woysko Nasze wspólne, i Skarby, w jeden nierozłączony Skarb Narodowy połączone, rządzone mieć chcemy, a to pod następującemi warunkami:

imo: Kommissyą Woyskową i Kommissyą Skarbową Oboyga Narodow, równa połowa Osob z Korony, a druga równa połowa Osob z Wielkiego Xięstwa Litewskiego składać mają; a zaś skład Kommissyi *Policiej*, co do liczby Osob onę składających, jako skutek dobrowolnego zezwolenia Wielkiego Xięstwa Litewskiego, nie ma nigdy służyć za *præjudicatum* dla tegoż Wielkiego Xięstwa Litewskiego, i owszem wszystkie Magistratury, któreby Rzeczpospolita w późniejszym czasie inne, a Oboygu Narodom

współ-

wspólne stanowić miała; w tych wszystkich liczba równa Osob, tak z Korony, jako i W. X. Litt: mieszczona być ma.

2do: Wielkie Xięstwo Litewskie mieć będzie takąż samą liczbę Ministrów i Urzędników Narodowych; oraz z temiż Tytuły i obowiązkami, jak Korona kiedykolwiek mieć będzie.

3tio: w Kommissyach Woyskowej i Skarbowey, Prezydencya koleją będzie, raz przy Litwie, drugi raz przy Koronie, z równym wymiarem czasu.

4to: Kassa Skarbowa z Publicznych Rzeczypospolitey Litewskich dochodow, w W. X. Litew: ma zostawać.

5to: Sprawy Kommissyi Skarbowey Sądowi powierzone, co się tycze Litwy, mieć będą Sąd swój, z Osob w Kommissyą nie wchodzących ustanowiony, w Wielkim Xięstwie Litewskim; podług osobnego na to Prawa.

A te wszystkie rzeczy tu Postanowione i obwarowane, My Król za zgodą Skonfederowanych Stanow, znając być potrzebne, i obojemu temu Narodowi, tak Koronie olskiej, jako i Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu, jako jedney, wspólney, a nierozdzielney Rzeczypospolitey, pożyteczne, uznajemy być Artykułami Aktu Unii tychże Narod-

KOMMISSYA SKABOWA

Rzeczypospolitey

OBOYGA NARODOW.

*Prawo Dnia 27. M'ca Paź
dziernika 1791. Ru uchwalone.*

I.

Mieysce Kommissyi.

Kommissya Skarbowa Oboyg Narodow odbywać się ma w Mieście Rezydencyi Królewskiej.

II.

Skład Kommissyi.

imo: Kommissya Skarbowa Oboyg Narodow, składać się ma z Podskarbach, i z szesnastu Kommissarzow, jako to: Dwuch Senatorow, to jest: jeden z Korony alternatą, między Prowincyami Koronnemi obierany, a drugi z Senatorow Litewskich, 2. Ośmiu z Satanu Rycerskiego, to

to jest: czterech z Korony, po dwóch z ka-
 żdey Prowincyi Koronney, a czterech z Li-
 twy. 3. Sześciu z Plenipotentow Miast na
 Seym, to jest: po dwóch z kaźdey Prowin-
 cyi Koronney, a dwóch z Litwy.

zdo: Wszyscy Kommissarze Skarbowi, o-
 bierani będą na Seymach Ordynaryinych co
 dwa lata z Kandydatow, a na kaźdey takiej
 co lat dwie Elekcyi, Kommissarze Skarbo-
 wi, mogą być na dalszy czas znowu obra-
 nemi.

3tio: Obranym na Kommissarza Skarbo-
 wego być nie może. 1. Kto nie ma od Ro-
 ku nie wątpliwey Possesyi Dziedzicznej z
 Stanu Rycerskiego Ziemskiej, a Obywatel
 Miasta Mieyskiej *respectivé* swoiey Prowin-
 cyi. 2. Kto nie byl choć raz na funkcyi pu-
 bliczney od Elekcyi zależącey. Wyśłuźone
 lat 6. bez przerwy w Skarbie Rzeczypospo-
 litey na stopniu Officyalisty przy boku Kom-
 missyi, lub na stopniu Superintendenta, Kon-
 traregestranta i Kassjera Skarbowego, po-
 czytane być mają za odbycie funkcyi publi-
 czney. 3. Kto jest obowiązany aktualną
 służbą Woykową. 4. Kto jest Posłem na
 Seym.

4to: Prezesem w Kommissyi Skarbowey,
 będzie jeden z Podskarbach. Podskarbiowie
 Koronni i Litewscy, ułożą między sobą ko-
 ley Prezydencyi, z równym wymiarem cza-
 su, co do Prezydencyi, między Koroną i
 Li-

Litwą. Gdyby żadnego Podskarbiego przytomnego nie było, w tedy przydywać będzie pierwszy z porządku Kommissarz Koronny, jeżeli kolej przydydencyi Przypadnie na Podskarbiego Koronnego; Litewski zaś, jeżeli kolej Przydydencyi przypada na Podskarbiego Litewskiego.

5to: Przydydujący z Korony i Litwy, wyznaczać mogą po trzech Assessorow, którzy po wykonaniu przyśięgi na sekret Izby, zasiadać będą w Kommissyi *cum voce consultiva*. Takowe jednak w Kommissyi zasiadanie nie ma być rozumiane za odbycie funkcyi publiczney.

6to: Komplet Kommissyi będzie następujący: W obiektach nietyczących się Miałt, i nie handlowych, komplet składać się ma z pięciu najmniej Osob *vocem decisivam* w Kommissyi mających, ze Stanu Szlacheckiego, z któreykolwiek bądź Prowincyi, a wtedy Kommissarze Mieyscy, zasiadać będą w Kommissyi *cum voce consultiva*. W obiektach zaś tyczących się Miałt i handlowych, komplet Kommissyi składać się ma z pięciu najmniej osob *vocem decisivam* w Kommissyi mających, a to bez różnicy, tak z Osob Szlacheckiego Stanu, jak i z Kommissarzow Mieyskich. W obiektach zaś tyczących się Miałt i handlowych, gdy będzie rzeczą o interesz fzczegulnie Miałt Litewskich, Kommissarze Plenipotentow Miałt Koronnych w równey liczbie z Litewskimi decydować mają; a
gdy-

gdyby bądź Koronni, bądź Litewsey Plenipotenci, do kompletu swego nie znajdowali się, Kommissarze Skarbowi z Stanu Szlacheckiego sami decydować będą.

7mo: Kommissarze brać będą pensją roczną, przy Tabelli expens publicznych oznaczoną; wypłacanie zaś takowey pensyi ma być w sposobie niżej opisanym. Podskarbiowie, ponieważ są pensją Ministrowską opatrzeni, do pensyi Kommissarskiej nie należą.

8vo: Kommissyja Skarbowa mieć będzie dwóch Pisarzow, jednego Koronnego, drugiego Litewskiego, który dotąd pod Imieniem Skarbnego przy Kommissyi Skarbowey Litewskiej zostawał, tych Pisarzow w przypadku wakansu, Kommissyja obierać będzie jednomyślnością, albo większością wotow sekretnych. Pisarz powinien być osiadły, Urząd jego dożywotni będzie, nikomu przedanym, ani ustąpionym być nie może. Dobrowolne Urzędu tego złożenie, ma być Kommissyi podane na piśmie, i w Protokół wpisane, wraz z Rezolucyą Kommissyi, po czym Kommissyja do Elekcyi nowego Pisarza przystąpi. Obowiązki Pisarza są 1mo: Na Sessiyach Kommissyi zasiadać, *cum voce consultiva*. 2do: Utrzymywać Protokoły Kommissyi. 3tio: Mieć Zwierzchni dozór Kancellaryi i *Archivi* Kommissyi. 4to: W Sądach Kommissyi pióro trzymać i Dekreta pisać. Do Kommissyi należeć będzie przepisa-

nie

nie fzczegulnych tym Pisarzom obowiązkow, oraz powierzenie jednemu z nich Zwierzchnego dozoru Kancellaryi i *Archivi* Kommissyi,

gno. Prócz Pisarzów, mieć będzie Kommissya przy boku swoim innych ieszcze Officyalistow potrzebnych, których liczbę i płacę ułoży; a układ takowy Seymowi do potwierdzenia poda, potwierdzonego zaś przez Seym układu, odmieniać nie będzie mogła, tak co do liczby osób Officyalistów, iak i co do płacy onych.

romo. Zaden Komissarz w ciągu Urzędowania swojego, zrzekać się, ani ustępować nie może, pod iakimkolwiek bądź pozorem funkcyi swojej Kommissarskiey, przez czas zaś Urzędowania swego, ani Kommissarz Skarbowy, ani Officyalista Skarbowy w żadney inney funkcyi byż nie mogą, i iey sprawować pod żadnym pozorem nie mają.

irmo. Podskarbiowie, Kommissarze i Officyaliści Kommissyi Skarbowey, w żadnym Sądzie suspensy brać nie będą mogli: a w przypadku potrzeby nakazania przyięgi Podskarbim, Kommissarzom i Officyalistom przy boku Kommissyi zostaiącym, po iey dopelnieniu wszelkie Juryzdykcyje odsyłać ich będą do mieysca, gdzie się Kommissya odbywa.

III.

III.

Władza Kommissyi.

Władzy Kommissyi Skarbowey, oddaemy Ekonomikę publiczną, Rząd Skarbu Rzeczypospolitey, i dozór całości onego, wybieranie dochodów publicznych, Prawem wyraźnym pod iey Rząd oddanych, i tychże dochodów Publicznych wydatek; dozór nad Monetą, wybor Officyalistów Skarbowych, i zupełny Rząd nad niemi, nakoniec Sądowość w sprawach niżej wymienionych.

IV.

Granice Władzy Kommissyi.

Imo. Nie będzie wolno Kommissyi pod żadnym pozorem ustanawiać podatkow, i opłat iakichkolwiek bądź, wyraźnym Prawem nie-nakazanych, nie będzie wolno stanowiąć Komor Celnych wewnątrz Kraiu Rzeczypospolitey, albo już wystawionych daley utrzymywać; zaczyn wszelkie Komory Celne, przykomorki y straże Celne, między Koroną, a Litwą znosiemy; nie będzie wolno zamykać granic Państwa Rzeczypospolitey, co się tycze handlu, i tamować wolności wywozu, lub przywozu produktów wszelkich, i rękodziel. Nie będzie wolno odmieniać Instruktarzow Celnych *respective* granicznych ścian Rzpltey przez Seym potwierdzonych. Nie będzie wolno w wybieraniu dochodów Publicznych

cznych stanowiąc Monopoliow, Prawem wyraźnym nie nakazanych, nie będzie wolno wybierać Podatkow, lub iakichkolwiek bądź opłat prawem nie nakazanych, i Moneta, nie podług ogłoszonego w Kraiu szacunku. Zaden z Podskarbach, i Kommissarzow, ani Oficjalistow, nie będzie mógł trzymać na siebie, ani przez subordynowane osoby, iakichkolwiek bądź dochodow Rzeczypospolitey; gdyby zaś który z Podskarbach, lub Kommissarzy chciał na siebie licytować w Kommissyi Dobra Rzeczypospolitey, wtedy w Kole Kommissyi znajdować się nie ma.

zdo. Nie będzie wolno Kommissyi, pod żadnym pretextem używać dochodow Rzeczypospolitey, na żadne inne wydatki, tylko na te iedynie, które wyraźnym prawem są determinowane, ani funduszu na Allewiacye pozwolonego na inny zamiar obracać, tylko iedynie według przeznaczenia onego; nie będzie wolno używać i wydawać na cokolwiek bądź, bez wyraźney woli Seymu, Remanentow pozostałych od wydatkow publicznych; nie będzie wolno zatrzymywać, lub przeciągać, komukolwiek bądź płacy z Prawa należącey, a mianowicie Wóysku, y wierzycielom Rzpltey, albo wypłacać monetą, nie podług szacunku w Kraiu ogłoszonego, wyjąwszy Zagraniczne długi Rzpltey, które podług umowy płacone być powinny, nie będzie wolno pożyczać komukolwiek bądź z Kassy Skarbowey, lub Monety w Kassie będącey zamieniać.

atio.

3tio. Jako nakoniec wszelkie rozporządzenia, i działania Kommissyi nie mają być, tylko w dopełnieniu Praw i Ustaw Seymowych Rzpltey, tak nigdy iey wolno nie będzie żadnego takiego rozkazu wydawać, któryby nosił na sobie Akt Prawodawstwa. To wszystko pod odpowiedzialną w Sądach Seymowych.

V.

Szczegulny Opis Władzy y Obowiązkow Kommissyi.

1mo. Do Władzy Kommissyi należy urządzenie administrowaney przez samych tylko Offycyalistow Skarbowych Manipulacyi, czyli pewnego sposobu wybierania Dochodow Publicznych, pod iey Rząd oddanych, zawsze jednak stosownie do przepisow na Seymie uchwalonych.

2do. Mocna będzie Kommissya czynić Alleviacye w Podatkach publicznych, podług Prawa.

3tio. Kassa dochodow Rzpltey Litewskich, zostawać ma w Wielkim Xięstwie Litewskim, tak, ażeby cyrkulacya pieniędzy gotowych zatamowaną nie była przez wywozonych; czego urządzenie Kommissyi Skarbowey powierzamy.

4to. Do Kommissyi należy stanować nad granicą

nicą potrzebne Komory *Observatoria*, i tych żaden Dziedzic lub Possessor dóbr, iakieykolwiek bądź natury, bronić iey nie ma, o miejscu jednak z Dziedzicem, lub Possessorem umówić się ma; koszt zaś na to potrzebny łożyć będzie Kommissya ze Skarbu publicznego, nie obowiązując nigdy Dziedzica, lub Possessora do takowey expensy.

5to. Lubo Prawem teraznieyszym Artykułu IV. Paragrafu I. zabroniono iest Kommissyi stanowiąc Komory Celne wewnątrz Kraiow Państwa Rzeczypospolitey, dla wygody jednak handlujących mocna będzie Kommissya stanowiąc w Miastach, gdzie potrzeba handlu wymagać będzie, Komory Celne, w których towary do tychże Miast przychodzące za Remissją z Komor granicznych, będą opłacać Cło, którego na Komorach nadgranicznych nie opłaciły.

6to. Towary wszelkie, od których Cło Prawem naznaczone w nadgranicznych Komorach raz opłacone będzie, żadney powtórney rewizyi, żadney powtórney Cła opłacie, y wszelkich melioracyi onego, pod żadnym pozorem w całym Kraiu Państwa Rzeczypospolitey podlegać nie mają; wolno iednak Kommissyi w Instrukeyach Offycyalistom danych, powtórne nakazywać rewizye w przypadku pewnych o przemyceniū dowodow, nie inaczey wszelako, iak w ciągu dwóch Niedziel od czasu expedycyi, ani daley iak o dwie mile od granicy Państwa Rzeczypospoli-

politey; a za uznanym w części, lub w całości przemyceniem, Kommissya postępować ma podług Prawa o konfiskatach.

7mo. Prócz opłat na Komorach Celnych wyraznym Prawem naznaczonych, żadne inne opłaty na tychże Komorach wybierane nie będą pod jakimkolwiek bądź pozorem i nazwiskiem, a zatym wszelkie dotąd bez prawa wybierane opłaty, znosiemy, i zakazujemy.

8vo. Każdy wieżdżający do Kraiów Państwa Rzpltey po opłaceniu Cła w nadgraniczney Komorze od towarów, jeżeli iakie wieść będzie, wolen będzie iechać, gdzie mu się podoba; a wszelkie nakazy zostawiania *vadi-moniorum* w takowych przypadkach znosiemy.

9no. Gdyby kto wyprowadziwszy Produkta Kraiowe za Granicę, tychże Produktów wyprowadzonych nie mogąc wyprzedać w ciągu sześciu Miesiący, nazad one wprowadzał do Państwa Rzeczypospolitey, wtedy Kommissya nakaże wracać Cło od powracających, a odeclonych produktów.

10mo. Kommissya uwalniać będzie od opłaty Cła wszelkie rzeczy sprowadzone z zagranicy na publiczne Rzeczypospolitey potrzeby, nie inaczej jednak, iak za podaną sobie na piśmie notą; od któreykolwiek Rządowej Rzeczypospolitey Kommissyi; w No-

cie

cie tey wyszczególnione bydź mają co do gatunku i wielości ich, wszystkie te rzeczy mające przychodzić z zagranicy; co żadney osobie, ani tym, które w Magistraturach zasiadają, partykularnie służyć nie będzie, lecz iedynie o publicznych Rzpltey potrzebach rozumieć się ma.

11mo: Kommissya Skarbowa Instruktarze Celne ułoży, ułożone Seymowi do potwierdzenia poda, potwierdzone drukować każe, i do wiadomości publiczney poda we wszystkich Woiewództwach i Powiatach, przez Kommissye Woiewódzkie: takowe Instruktarze znaydować się powinny na kaźdey Komorze Celney, i kaźdemu przeieźdźcającemu, któryby je czytać chciał, komunikowane być mają.

12mo: Tranzyta wszelkie przez Kraie Państwa Rzeczypospolitey ułatwione mieć chcemy. Potrzebne w tym celu urządzenia Kommissya ułoży, i do potwierdzenia Seymowi poda, a przez Seym potwierdzone, równie jak i Instruktarze Celne ogłaszać będzie.

13tio: Wszystkie opłaty wewnątrz Krajow Państwa Rzeczypospolitey na rzekach i ich brzegach od statkow, wszelkich Towarow i produktow wodą płynących dotąd wybierane znosiemy, i aby nigdy żadne wybierane nie były stanowiemy. Co się zaś tycze opłat od grobel sypanych, lub brukowa-
nych

nych, od mostów i przewozow, te Kommissya Skarbowa będzie mocna stanowiąc, podług osobnego na to Prawa.

14to: Zaden z przejeżdżających, osobliwie Kupcy, przymuszani nie będą jechać koniecznie traktem publicznym: tudzież przez mosty, i przewozy, od których opłata naznaczona będzie, wyjąwszy miejsca i Traktow na granicach Państwa Rzeczypospolitey przeznaczone do wiazdu i wyiazdu, końcem rewizyi i opłat Celnych,

15to: Co się tycze czyfzczenia rzek spławnych; znoszenia na nich Jazow, i wszelkich przeszkod, wolność i łatwość handlu tamujących; tudzież robienia kanałow i traktow publicznych, Kommissya Skarbowa znosić się w tym będzie z Kommissyą Policyi.

16to: Obowiązkiem Kommissyi będzie, urządzić Fabryki Rzeczypospolitey pod jey Rząd oddane, i takowych Fabryk przychody i rozchody, w dokładney Tabelli Seymowi podawać, wyjąwszy te, które z zalenienia Seymowego są, lub będą kompaniom oddane.

17mo: Powinnością Kommissyi będzie strzedz, podług szczegulnych opisow Prawa całości Dóbr Rzeczypospolitey i Funduszow publicznych pod Rząd i dozor jey oddanych, sprawy wszelkie tychże Dóbr i Funduszow

ty-

tyczące się, Kommissya Plenipotantom Skarbowym pilnować nakaże w Sądach, gdzie z Prawa należy; a ci Plenipotenci nie będą mogli godzić się ze stroną bez wiadomości Kommissyi. Na każdym Ordynaryiym Seymie Kommissya podawać ma drukowaną Tabellę tychże Dóbr i Funduszów publicznych, z dokładnym wyszczegulnieniem przez kogo, od którego czasu, i od jakiego czasu oraz za jakim Prawem są, lub mają być posiadane.

1800: Kommissya ułoży pewny sposób Licytacyi wszelkich, w Kommissyi odbywać się mających, i takowy układ Seymowi do potwierdzenia poda.

1900: Dozorowi Kommissyi Skarbowey poruczamy Korony, i inne kleynoty Rzeczypospolitey, których nigdy i nikomu nie wyda, bez wyraźnego rozkazu Seymu.

2000: Kommissya mieć będzie dozor nad Mennicą, strzedz będzie, aby ta we wszystkim sprawowaną była, podług opisu Praw jej Rużących, a mianowicie, aby stopa monety Prawem oznaczona odmienioną nie była.

2100: Kommissya stanowiąc będzie, i do wiadomości publiczney podawać w Woiewództwach i Powiatach szacunek wewnętrzny monety zagranicznej, stosowny do stopy monety Kraiowej, nie inaczej jednak,

• **22** wprzód trzema Miesiącami przynajmniej wyda publiczne o tym ostrzeżenie.

22do: Monecie wszelkiej Zagranicznej wchod i wychod wolny na granicach Państwa Rzeczypospolitey broniony nie będzie. Zdawkowey, czyli bilonowey monecie wchod wolny nie ma być dozwolony. Falszowaną monetę Kommissya zabierać i konfiskować będzie.

23tio: Mocna będzie Kommissya, bądź z pośród siebie wybranych, bądź inne jakie osoby wysyłać do obieżdżania Prowincyi, czyli Repartycyi Celnych, do weyrzenia w stan Kas i Fabryk Rzeczypospolitey, tudzież do nabycia innych potrzebnych Rządowi swojemu wiadomości: w czym wszytkim, żadney od nikogo przeszkody mieć nie będzie,

24to: Oprócz Officyalistów przy boku Kommissyi zostających, mieć jeszcze będzie Kommissya Officyalistów Skarbowych na Prowincyach potrzebnych, do wyboru i dozoru dochodów publicznych. Kommissya mocna będzie powiększać, lub umniejszać liczbę tych Officyalistów, podług potrzeby. W zdarzeniu nieodbitey potrzeby powiększenia, lub umniejszenia liczby Officyalistów na Prowincyach, albo naznaczenia onym więkzey, lub mniejszey pensyi, przyczy-

na

na takowey Rezolucyi Kommissyi, być powinna dokładnie wyszczególniona w Protokule.

25to: Do władzy Kommissyi należy wybor wszystkich Officyalistów Skarbowych, tak przy boku Kommissyi, jakoteż i na Prowincyach zostających, a to podług następujących przepisów. 1mo: Kommissya trzymać będzie wierną *Conduite* Listę wszystkich Officyalistów Skarbowych, którą co rok examinaować i weryfikować ma. 2do: Nie wolno umieszczać na żadnych wyższych stopniach Officyalistów Skarbowych, począwszy od Rewizora i Pisarza, tylko z Officyalistów w aktualney służbie Skarbowey zostających, i w *Conduite* Liście za zdanych i zastużonych, przez Kommissyą uznanych. 3tio: Nikt nie może być Officyalistą Skarbowym, kto nie ma za sobą dostateczney Ewinkcyi w własnym majątku, albo w poręce. Podskarbi Prezydujący, a w jego niebytności, Podskarbi miejsce jego zastępujący, w niebytności zaś Podskarbiego, pierwszy z porządku wedle Prawa Prezydujący, podawać będzie na Sessyi Kommissyi Kandydatów, na wszystkie wakujące stopnie Officyalistów Skarbowych. Kommissya zaś w komplecie Prawem przepisany, decydować będzie przez sekretne wota przyjęcie, lub odrzucenie onych, a to póty, do póki którego z podawanych Kandydatów na miejsce wakujące nie przyjmie. 4to: Gdyby na wakującą funkcją Skarbową, i za taką przez Kommissyą

syą uznaną, Podskarbi Prezydujący w Kommissyi, lub miejsce jego zastępujący, nie podawał Kandydata w ciągu dwóch dni, od czasu przyjętej poręki, wtedy pierwszy po nim z porządku ma to dopełnić.

26to: Dostateczność Ewikcyi Oficjalisty nigdy nie będzie decydowana sekretneimi wotami, lecz zawsze głośnieimi. Osoby Kommissyą składające, przyjmujące niedostateczną Ewikcyą, sami będą w odpowiedzi za uczynioną szkodę Skarbowi; przeto obowiązkiem Kommissyi jest przeglądać Kaucye, strzedzonych pewności.

Poręcznikiem być nie może. 1mo: Ten, komu prawo czynić Tranzakcyi niedozwala. 2do: Kto w Kommissyi Skarbowey zasiada, wyjąwszy wezwanych Assessorow. 3tio: Oficjalista w jakimkolwiek bądź stopniu w usługach Skarbu zostający.

27mo: Gdy Kommissya dostrzeże jakąkolwiek, choć najmniejszą szkodę Skarbu przez Oficjalistę uczynioną, ma natychmiast uwiadomić poręcznika jego, czego gdyby nie uczyniła, albo naleziony, i dowiedziony decesy, na Raty podzieliła, i poczekała, albo przestępnego Oficjalistę na miejscu funkcyi zostawiła, wtedy nie już poręcznik, ale Kommissjarze komplet na ów czas składający, będą w odpowiedzi za szkodę Skarbu. Woino będzie Poręcznikowi cofnąć daną za Oficjalistą porękę, o czym ćwierć

rokiem pierwiej ostrzedz powinien Kommissyą przez Memoryał, póki zaś tego nie uczyni, w czasie i sposobie opisanym, póty do odpowiedzi z poręki obowiązany będzie, równie iako i za każdą przez Officyalistę szkodę uczynioną Skarbowi, w przeciągu ćwierci roku od daty podanego Kommissyi Memoryału.

28vo: Zaden Officyalista funkcyi swoiey Skarbowey przedawać, ani ustępować nie może. Kommissyi zaś obowiązkiem będzie podawać na każdym Seymie Ordynarynym Deputacyi do examinu jey czynow wyznaczoney, Regestr dobrze wyśłużonych Officyalistow Skarbowych.

29no: Kommissya będzie mieć Rząd i władzę zupełną nad Officyalistami Skarbowemi, będzie obowiązana przepisywać im Instrukcye. Będzie mogła wyrokiem swoim oddać ich *in Aeconomicis*, i sądzić kryminalnie w przestępstwach, do jey Sądu należących, podług niższego opisu.

30mo: Milicya Skarbowa będzie pod Zwierzchnim Rządem Kommissyi, a pod szczególną kommendą Prezydującego w Kommissyi.

31mo: Wszystkie obwieszczenia Kommissyi Skarbowey być powinny zaraz i bez opłaty oblatowane we wszystkich Aktach, ile razy tego Kommissya żądać będzie, tudzież
z Am-

z Ambon ogłaszane, i do drzwi Kościelnych przybijane.

32do: Zadne Akta wzbraniane nie będą Kommissyi do wyszukiwania wszelkich Dokumentow tyczących się interesów Skarbowych, od takowych zaś wypisow Skarbowięcey placić nie ma, jak po jednym złotemu od arkusza.

VI.

Władza Sądowa Kommissyi.

Imo. Do Sądu Kommissyi Skarbowey należą Sprawy następujące: Imo. O pokrzywdzenie i naruszenie Skarbu Rzeczypospolitey w dochodach publicznych pod Rząd i dozór Kommissyi oddanych; tudzież o fałszowanie Asygnacyi Kommissyi do Kas Skarbowych. 2do. O przestępstwa Offycyalistow Skarbowych, tudzież o krzywdy przez Offycyalistow, i nawzajem Offycyalistom przez kogokolwiek bądź wyrządzone, a to iedynie z powodu ich funkcyi i obowiązkow Skarbowych. Wszelkie bowiem inne z Offycyalistami sprawy, ich funkcyi i obowiązkow Skarbowych nie tyczące się, należeć mają do Sądow właściwych, podług Prawa. 3to. Sprawy handlowe między Kraiowemi i Zagranicznemi osobami, wynikłe iedynie z niedotrzymania Kontraktów handlowych. 4to. O zgwałcenie bezpieczeństwa Jurydykcyi Kommissyi, osob Kommissarzow i Offyciali-

cialistów Skarbowych w mieyscach, gdzie z Urzędu znaydować się będą 5to. W rodzajaiach takowych spraw, gdzieby wyznaczenie Sądu Ziazdowego na Akta Inkwizycyi, kalkulacyi, lub weryfikacyi było potrzebne, takowe Kommissya Skarbowa naznaczać będzie, a Urzędy Ziazdowe przeciw Prawu postępujące, poprawiwszy ich czyny, po ukaranie do Sądu z Prawa należnego odeszle.

2do. Zadnych innych spraw Kommissya sądzić nie będzie mogła, choćby się kto poddawał dobrowolnie pod iey sąd.

3tio. Sprawy do Kommissyi należące prychodzić będą prosto do iey Sądu. Sąd zaś Kommissyi, jest Sądem *Ultimae Instantiae*.

4to. Pomoc Woyskowa nigdy odmówiona być niema do Exekucycyi Wyrokow Kommissyi Skarbowey, tudzież i Not iey Rekwizycyjalnych, ściągających się do Oficjalistow skarbowych.

5to. Co się zaś tycze Prowincyi Litewskiej, Sąd dla niey ustanowiony, zostawiamy do osobnego opisu Prawa.

VII.

Porządek postępowania Kommissyi.

1mo. Kommissya Skarbowa zawsze ciągle
i bez

i bez przerwy odbywać się będzie. Obrani Kommissarze zaczną Urzędowanie swoje najpóźniej w sześć dni po obraniu, a póki ci na Kommissyi nie zasiądą, Kommissarze kończący funkcją, pełnić będą bez przerwy obowiązki prawem przepisane.

2do. Kommissya miewać będzie co dzień Sessye swoje, wyjąwszy dni Świąteczne, w których gdyby nagle wypadła potrzeba, wtedy za obwieszczeniem przez Prezydującego, Kommissarze na nadzwyczajną Sessyą zjechać się powinni.

3tio. Przy zaczęciu kaźdey Sessyi przytomność Podskarbach i Kommissarzow, zapisana być ma; spóźnione zaś Podskarbach, lub Kommissarzów na Sessyą przybycie, tak ma być zapisane, aby wiadomość została, i o czasie spóźnionego na Sessyą przybycia, i o przytomności Osob przy kaźdey decyzji. Baczność na to całej Kommissyi, a szczególniej Prezydującemu, i trzymającemu Protokół zalecamy: W przypadku, gdyby się komplet nie zebrał, przytomni Kommissarze podpisami własnymi pilność swoją zaświadczą.

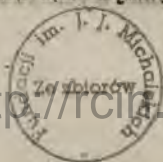
4to. Zaden Kommissarz oddalać się nie ma bez pozwolenia Kommissyi. W protokule zapisany będzie czas pozwolony Kommissarzowi do oddalenia się Kommissya strzedz będzie, żeby jeden przynajmniej Kommissarz nad komplet zawsze był w miejscu Kommissyi przytomny tak, ażeby do kaźdey decyzji

czyzi Kommissyi kumplet był zapewniony. Podskarbiego z kolei swoiey zafiadającego, obowiązkiem będzie, na każdej Sessyi Kommissyi znaydować się. Wszytko to Kommissya w Ordynacyi szczególney dokładnie przepisać ma.

5to. Podskarbiowie i Kommissarze odbierać będą przy końcu Kwartału czwartą część pensyi swoiey roczney, pensye nieprzytomnych Kommissarzow rozdzielać się mają na przytomnych, układ tego ma być zrobiony w Ordynacyi. Gdyby zaś który z Podskarbich nie był przytomny na Sessyach przez czas w Ordynacyi Kommissyi sobie przepisany, tedy Pensya iego Ministrowska za ten czas w Skarbie zostawać będzie. Karze potrącenia pensyi podpadać niemają Podskarbiowie i Kommissarze ci, którzyby z wyraźnego zlecenia Kommissyi w interesach Skarhu oddaleni byli, i ci, którzyby z przyczyny rzetelney choroby na Sessyach Kommissyi przytomnemi być nie mogli; rzetelność zaś choroby zaprzyfięgą przed Kommissyą na pierwszey Sessyi. Gdyby który Kommissarz umarł, Pensya iego przez niego nie dosłużona w Skarbie Publicznym zostanie.

6to. Wszelkie decyzye i rezolucye Kommissyi, iednomyślnością, lub większością zdań, stanowiące byćz mają. Równość zdań, Prezydujący rozwiąże. W Sądach, pogłośnych zdaniach, sekretne kreski iść mogą, gdyby który Kommissarz ich żądał; w innych zaś

wszy-

wszystkich decyzjach i rezolucjach Komis-
syi, sekretne kreski miejsca nie mają; ale
każdy decydujący zaraz niewychodząc z Iz-
by, i własną ręką zapisze w Sentencyonar-
rze rozpis, czyli zdanie swoje, różne od wię-
kzości zdań decyzją stanowiących. Zadne
jednak rozpisy nie będą mogły tamować sku-
tku wszelkich decyzji i rezolucyi, większo-
ścią zdań w Komisji zapadłych.

7mo. Komisya mieć będzie dwa Sen-
tencyonarze, ieden Sądowy, drugi Ekono-
miczny, w pierwszym każda decyzja sądowa,
w drugim wszystkie inne rezolucye i czyny
Komisji zapisywane będą. Takowe Sen-
tencyonarze mają być utrzymywane przez
dwóch Komisarzów, a wszyscy składający
Komisya *cum voto decisivo* przytomni, pod-
pisywać one będą na każdej Sessyi. Nie pod-
pisujący się w sentencyonarzu, a przytomny,
rozumiany być ma za zgadzającego się z za-
padłą rezolucją, i sam tylko rozpis podług
wyższego paragrafu uczyniony zaświadczać
będzie zdanie różne od większości.

8vo. Prócz Sentencyonarzów, będą w
Komisji trzy protokoły; w iednym z nich
Noty, Rezolucye, i wszystkie dzieła Ekono-
miczne Komisji, w drugim Dekreta wpi-
sywane być mają *per extensum*. Prezydu-
jący podpisywać będzie obydwaj, nie wprzód
jednak, aż po dokładney konfrontacyi z de-
cyzjami i rezolucjami w Sentencyonarzu
zapisanemi. Do takowych Protokołów nale-
żące

zące wpisy, byż mają najpóźniej zrobione w dni ośm, od czasu zapisaney w Sentencyonarzu decyzyi, lub Rezolucyi: za niezachowanie przepisu tego, Pisarz odpowie w Kommissyi. Trzeci Protokół będzie Sekretny, w którym wpisywane byż mają całkowicie wszystkie te Ekonomiczne Rezolucye, i dyspozycye Kommissyi, które dla skuteczniejszego wykonania muszą byż w sekrecie do niejakiego czasu zachowane. Ten Protokół sekretny, jeden z Kommissarzow utrzymywać będzie, a wszyscy przytomni składający Kommissyą *cum voto decisivo* podpisywać go mają.

gno. Wszystkie Memoryały, a oddzielnie rapporta, numerowane byż mają. Na tych Memoryałach y rapportach jeden z Kommissarzow zapisywać będzie dzień podania onych, y dzień uczynionych na nie rezolucyi. Wszystkie Memoryały, i Rapporta, Kommissya ułatwić ma porządkiem daty podania: te jednak, któreby prędszey wymagały rezolucyi, choćby później podane były, pierwey ułatwiane byż mogą, jeżeli potrzeba tego uznana będzie przez większość zdań w Kommissyi.

romo. Wolno będzie Kommissyi prace swoje między Kommissarzow podzielić, którzy w swoich wydziałach przygotowane planty rezolucye, i tym podobne dzieła *proiective* przynosić będą pod decyzyą Kom-

missyi. Rozkład takowy ma być zapisany w protokule.

11mo. Kassa generalna Skarbowa, na trzy zamki zamknięta być powinna, do której klucz jeden będzie przy Prezydującym w Kommissyi, inne zaś dwa, przy dwóch Komisarzach; tak, ażeby ani żadna Percepta przyjmowana nie była do Kassy, ani żadna expens z niej niewydana, bez tych trzech Osob, przy których klucze od Kassy będą.

12mo. Wszystkie gatunki Intrat Skarbowych wciągane będą w Rachunki Skarbowe. Żadną Percepta przyjęta, a Expens zaaflygnowana nie będzie, bez wyraźney dyspozycyi Kommissyi; Kommissya zaś takowej dyspozycyi nie ma wydawać, aż po uczynionej pierwiej przez siebie w komplecie zwyczajnym, lub przez Komissarzow od siebie wyznaczonych, dokładney weryfikacyi i konfrontacyi z istotną perceptą,

13tio. Aflygnacye do Kass Prowincjonalnych z woli Kommissyi wydawane, podpisywane być mają przez tych, przy których są klucze od Kassy generalney i przez Superintendenta Kassy.

14to: Trzymający klucze od kassy, wypłacać będą raz na tydzień Superintendentowi Kassy Aflygnowane przez Kommissyą pieniądze, a to podług wyraźnych dyspozycyi Kommissyi. Pozostałe od wydatkow pie-

niądze przy sobie złożyć każą do Kassy. Tygodniowy Bilans Kassy, przez siebie podpisany, Kommissyi podawać maia.

15to: Wszystkie Uniwersały, obwieszczenia, i Noty Kommissyi wychodzić będą pod tytułem: *Kommissya Skarbowa Obojga Narodow*: a przez Podskarbiego Prezydującego w Kommissyi podpisane być maia, który gdyby przytomnym nie był, pierwszy z porządku Kommissarz podpisze. W każdym zaś Uniwersale ma być wymienione Prawo, na mocy którego, Uniwersał wychodzi. Wszelkie inne dyspozycye, Rezolucye, i Asygnacye Kommissyi Extraktem z Protokołu wydane będą. Wypisy zaś z Protokołu sekretne, stwierdzone być maia podpisem Prezydującego.

16to: Pieczęć Kommissyi Skarbowey będzie Herb Obojga Narodow z napisem. Takowa Pieczęć przykładana być ma do wszystkich Expedycyi publicznych i Extraktow dla dania im więkzey uroczyści.

17mo: Wszelkie z Kancellaryi Kommissyi Extrakty z korektą i pieczęcią darmo wydawane być maia; wyjąwszy Dekreta, od których płacono być ma po złotemu od arkusza.

18vo: W reszcie Kommissya Skarbowa ułoży Ordynacyą stosowną do niniejszego
Pra-

Prawa i tę do potwierdzenia Seymowi po-
da.

VIII.

Powinności i stosunki Kommissyi, względem Seymu.

imo: Kommissyi Skarbowey Oboyga Narodow powinnością będzie na każdym Seymie Ordynarynym. *imo:* Zdawać sprawę ze wszystkich czynow swoich, tudzież z przychodow i rozchodow Skarbu Rzeczypospolitey pod jey rząd oddanych, a to przed Deputacyą tym końcem z Seymu wyznaczoną, podług opisu w Rozdziale o Seymie. *zdo:* Podawać Seymowi wydrukowane Tabele wzmiankowane w wyższych Artykułach Rozdziału tego. A nadto wydrukowane Tabele wszelkich przychodow i rozchodow Skarbu Rzeczypospolitey pod jey rząd oddanych, z wyszczegulnieniem kosztow w percepcyi; Tabelę długow wszelkich Rzeczypospolitey opłaconych, i do opłacenia zostających, nakoniec Tabelę Bilansu handlowego.

zdo: Wolno będzie każdemu Obywatelowi do Deputacyi Examinuiącej czyny Kommissyi, podawać na piśmie, z podpisem ręki własney, zarzuty i zażalenia swoje na Kommissyą, lecz delacya Obywatela na Kommissyą o jey czyny urzędowe, iść nie może; wyjąwszy osobiste występki tych, którzy
w Kom-

w Kommissyi zasiadają, a to w przypadkach i sposobie w Rozdziale o Sądach przepisany.

3to: Gdyby z Relacyi Deputowanych okazał się czyn iaki naganny; Seym podług okoliczności i gatunku przewinienia, czyn takowy Kommissyi, albo nagani, i jey rozporządzenie, czyli Rezolucye skasuje, albo oskarżone osoby Kommissyą składające pozwać każe Instygatorom Narodowym do Sądów Seymowych po rozsądzenie i ukaranie.

4to: Ponieważ we wszystkich czynach i Rezolucyach Kommissyi Ekonomicznych rozpisy wolne zostawiliśmy; przeto, gdy oskarżone osoby Kommissyą składające, pozwane będą z woli Seymu, na Sądy Seymowe, też osoby winne będą zdania swoje rozpisem usprawiedliwiać.

5to: Jeżeli czyny Kommissyi nie okażą się naganne, albo w Sądach Seymowych usprawiedliwione zostaną; Seym da Kommissyi zaświadczenie i zakwitowanie, z dokładnym Remanentu opisaniem.

IX.

Obowiązki i stosunki Kommissyi, względem Straży.

1mo Kommissya Skarbowa powinna wienie donosić Królowi w Straży, o wszelkich
czy-

czynach Twoich, a to przesyłając *Rapport* na ręce Ministra Skarbu w Straży. Gdyby zaś Minister odebranego *Rapportu* Królowi w Straży, naydaley na pierwszey Sessji nie podał, wtedy *Kommissya* prosto do Kancelaryi Straży przesłać swój *Rapport* powinna będzie; oprócz zaś zwyczajnych doniesień i *Rapportów*, powinnością będzie *Kommissyi* na każde zapytanie i żądanie Króla w Straży, dać dokładną odpowiedź i *Explikacyą*, oraz informacyą w tym wśzystkim, w czym uwiadomionym być zechce.

zdo: Wśzystkie decyzye Króla w Straży z podpisem Ministra iednego, do posłuszeństwa obowiązować ją będą; w przypadku zaś, gdyby *Kommissya* odebrawszy takie zalecenie przez decyzją Króla w Straży, osądziła większością głosow, też zalecenie być przeciwnym Prawu, *provisorie* posłuszna będąc w wykonaniu takowey decyzyi, poda nieodwłócznie uwagi swoje Królowi w Straży, a gdyby Król nie skłaniał się do tych uwag, ma upraszać Króla o zwołanie *Seymu*, gdyby zaś Król *Seymu* nie zwołał, ma o to podać na piśmie żądanie swoje Marszałkowi *Seymowi* pod odpowiedzią *Seymowi*.

ztio: Wśzelkie żądania, zapytania, zalecenia, odpowiedzi, *explikacye*; słowem: wśzelkie wzajemne między Królem w Straży, a *Kommissyą* czynności, mają być podawa-

dawane na piśmie, z podpisem przytomnych komplet składających w Kommissyi.

X.

Stosunki Kommissyi Skarbowey z innymi Rządowemi Rzeczypospolitey Kommissyami, tudzież z Kommissyami Woiewódzkimi.

imo: Kommissya Skarbowa w kaźdey Rządowey Rzeczypospolitey Kommissyi szukać może pomocy, informacyi i wzajemnego znieśienia się, czy przez pisma, czy przez wyznaczone z Grona swego do Konferencyi Osoby, czego gdy uzna potrzebę, przeszle do niey żądanie swoje przez Notę; z dokładnym wyłożeniem rzeczy, o którą iść będzie; wzajemnie na wszelkie do siebie od innych Rzeczypospolitey Kommissyow przesyłane Noty, Kommissya Skarbowa powinna będzie bez zwłóki dawać odpowiedź na piśmie, nie odmawiając w niczym potrzebney pomocy, jaka z Prawem i Władzą jey udzieloną zgadzać się będzie.

zdo: Prawidła stosunkow Kommissyi Skarbowey, względem Kommissyow Woiewódzkich, są opisane w Rozdziale o Kommissyach Woiewódzkich.

C

Przy-

Przyśięga Kommissarzy.

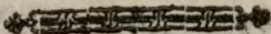
Obrani Kommissarze w obecności Króla i Stanow Seymuiących, a nieprzytomni, w miejscu Juryzdykcyi Kommissyi, wykonają przyśięgę, którey Rota będzie następująca:

„ Ja N. przyśięgam Panu Bogu Wsze-
 „ chmogącemu, w Trócy Świętey Jedyne-
 „ mu, na to: Iż pensyi Zagraniczney nie
 „ biorę, i brać nie będę; iż wybrany na U-
 „ rząd Kommissarza Skarbowego, całości
 „ dochodów Publicznych rządowi Kommiss-
 „ syi Skarbowey poleconych, wiernie do-
 „ strzegać, a od uszczerbku, i jakiegokol-
 „ wiek onych uszkodzenia, bronić będę. —
 „ Tychże dochodów, ani na co innego,
 „ tylko na wydatki Prawem przepisane, ani
 „ więcey nad opis Prawa, używać nie do-
 „ puścę; iż Sprawy Sądom Kommissyi
 „ Skarbowey poleczone, podług Boga, Praw,
 „ sprawiedliwości i dowodów, sądzić będę;
 „ sekret Izby dochowam, i wszelkie obo-
 „ wiązki i powinności Prawem Urzędowi
 „ temu przepisane, gorliwie i rzetelnie do-
 „ pełnię. Władzy więkzey nad Prawo so-
 „ bie pozwalać, a Prawem pozwoloney,
 „ na złe używać nie będę; zgoła, w całym
 „ Urzędowaniu moim, nie uwodząc się za-
 „ dnemi względami, przyiaźnią, lub niena-
 „ wiścią, darow żadnych i obietnic nie przyi-
 „ muiąc, Boga, Prawo i sprawiedliwość

„ za

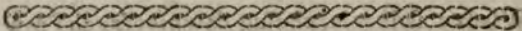
„ za jedyny cel mieć będę. Tak mi Panie
„ Boże dopomóż i niewinna Syna Jego Mę-
„ ka. „

Podskarbiowie, oprócz wykonaney na
dostojęństwo Ministra przyięgi, powtórny
raz przy pierwszym zasiadaniu swoim w Kom-
missyi, przyięgną przed nią na Rotę wy-
żey przepisaną.

DEKLA-

DEKLARACYA

*Względem następujących przez Kommissyę
Skarbową Rzeczypospolitey Oboygą
Narodow. Urządzeń.*

Imo. **G**dy dozór Koron w Krakowie będących Kommissyi Skarbowey Rzeczypospolitey Oboygą Narodow oddaliśmy; przeto Kommissiya wybierze z pomiędzy siebie Delegowanych, którzy z Warszawy do Krakowa ziechawszy, rejestr takowych Koron i Znamion spiszą, i Nam Królowi, i Stanom podadzą; dla dozoru zaś skuteczniejszego, trzy klucze od składu Koron w sposobie o kalsie generalney opisanym, urzadzą, czwarty zaś klucz, Kustosz Koronny utrzymywać ma od tychże Koron, pod równą odpowiedzialnością; Kleynoty zaś i inne *mabilia* Rzeczypospolitey służące, przez samą Kommissyą tu w Warszawie pod trzema kluczami sfrzeżone bydz mają.

zdo. Wylaczywszy teraznieyszym Prawem, niektóre rodzaje Spraw od Sądu Kommissyi Skarbowey, też Sprawy do Sądow Ordynaryinych odsyłamy, zaczęte jednak Sprawy w Kommissyach Skarbowych, a do ich

Wła-

Władzy sądzenia, podług dawniejszych Praw należące, w Koronie w Kommissyi Skarbowey Oboygą Narodów, w Litwie zaś w Sądzie Udzielnym Skarbowym kończone być mają podług Prawa otymże Sądzie. Miaśtu zaś Lesznu, *Forum* teyże Kommissyi podług osobney z Dziedzicem Konwencyi zabezpieczamy. Jeżeli to *Forum* podług wyraźnych Przywilejów Sądowni Affessorskiemu nie należy.

3tio, Zlecamy Kommissyi Skarbowey Oboygą Narodów, aby Instruktarze Celne przejrzała, i stosownie do potrzeb handlu, i aktualnego szacunku, Projekt Instruktarzów nowych, Nam Królowi i Stanom do approbacyi podała, a fundusz akcydensowy od złotego y wagi do opisu Instruktarza wybierać dozwalamy.

4to. Układ Kommissyi Skarbowey w wyżywianiu Aplikantów Skarbowych, do uczenia się Nauk Mineralogicznych, Mechaniki, Hidrauliki potwierdzamy, i aby Kommissya Skarbową Oboygą Narodów, 6ciu Uczniów kosztem publicznym tych nauk uczyć kazała, tudzież potrzebnych Machinistów sprowadziła, mieć chcemy.

5to. Wybieranie opłaty kwitowego, wizowego, i cetnarowego na cłach do dalszey decyzji Stanów zostawujemy. A iako Prawem takowe opłaty nie były dotąd nakazane, tak procedera z tego źródła wynikłe, na

wzajem uchylamy. Szelągowe zaś w Wielkim Xięstwie Litewskim przy podatkach importowane pod dalszym Rządem Kommissyow Woiewódzkich, tak, iak w Koronie zachowujemy.

DEKLARACYA.

Względem Osob podających się do Magistratur Rządowych.

Każdy Sejmik Elekcyiny Poselski, po odbytych wyborze Posłów, obowiązany będzie każdemu żądającemu z Obywatelów Woiewództwa swojego Ziemi, lub Powiatu z Stanu Rycerskiego, iedynie Cywilnego, Possefją, zdolność i stopień podług Prawa mającemu dać zaświadczenie na żądanie iego, za którym ten zapisywać się mocen będzie do przyszłego wyboru na Sejmie, na Kandydata do Magistratur Rządowych, do których się pada, to iest do Kommissyi, bądź Policyiney, bądź Skarbowey, bądź Woyskowej O. N. albo Sądow Assessorских Koronnych, czy Litewskich. Takowe Zaświadczenie Woiewództwa, Ziemi, lub Powiatu Obywatele mający, podawać się za Kandydatów do Łaski będą, a z pomiędzy nich Prowincyonalne Sesyje,

sy, podług Prawa o Seymie wybierać mai-
w którym to wyborze przekonanie Pošto-
wiązanym bydz nie może, i wybor Obywate-
la Zaświadczenie mającego z któregokolwiek
bądź Seymiku zostawiamy każdemu Poſtowi
wolny, oraz z kończących Funkcye, swoje,
jeżeli się który z nich do łaski poda *respecti-
ve* Magistratury, w której zasiałał, wolność
zupełną wybierania zostawuiemy, bez za-
świadczenia Seymikowego.

F

XVIII-1153